

Ariënschool
ieder kind een kans

Schooljaarplan
Schooljaar 2017 - 2018

Ariënschool
Park de Kotten 320
7522 EN Enschede
tel.: 053-4356795

Inhoudsopgave

Inhoud

1. Inleiding	2
1.1 Status van het schooljaarplan	2
1.2 Bestuurlijke organisatie	2
1.3 Beschrijving van de school.....	3
2. Opbouw van de formatie.....	4
2.1 Inzet van de formatie.....	4
2.1.1 Formatie-overzicht.....	4
2.1.2 Functies in de school.....	4
2.1.3 Beschermd formatieplekken	4
2.2 Inzet extra formatie	5
2.2.1 Wegingsfactoren.....	5
2.2.2 Ondersteuning interne begeleiding.....	5
2.2.3 Arrangementen.....	5
2.3 Vervangingen	6
3. Toekomstbeeld	7
3.1 Meerjarenprognose	7
3.2 Ontwikkeling behuizing	7
4. Schoolbeleidszaken.....	8
4.1 Terugblik schooljaar 2016-2017	8
4.2 Opbrengstgerichte beleidsvoornemens	13
4.3 Beleidsplanning schooljaar 2017-2018	13
4.4 Identiteitsbeleid (en uitvoering)	17
5. Onze zorg voor kwaliteit	20
6. Uitvoeringsactiviteiten.....	21
6.1 Belangrijke uitvoeringsactiviteiten in 2016 t/m 2018	21
6.2 Risico inventarisatie	22
7. Middelen MR.....	23
8. Benutte onderwijstijd per groep	24
9. Verdeling van de uren per vakgebied per groep.....	25
10. Vaststelling schooljaarplan 2017-2018.....	27
Bijlagen	28
Bijlage 1: formatie-overzicht.....	28
Bijlage 2: schoolbegroting 2017	29

1. INLEIDING

1.1 Status van het schooljaarplan

Het schooljaarplan heeft tot doel het informeren van de MR van de school over formatie- en beleidszaken op schoolniveau. Het formatiegedeelte is onlosmakelijk verbonden met het bestuursformatieplan dat jaarlijks aan de GMR wordt aangeboden. De MR tekent het schooljaarplan van de school en stemt daarmee in met de inhoud van dit document. Daarnaast voldoet het bevoegd gezag met het indienen van dit schooljaarplan aan de bepalingen die voortkomen uit artikel 18b, 18 i, 22a, 22d, 22e, 23a, 23b, 23h, 23j, 23o, van het MR-reglement (2010)

Tevens is het schooljaarplan een officieel document van de school, waarmee het bestuur wordt geïnformeerd over formatieve- en beleidszaken op schoolniveau. Ook wordt de directie via dit document in staat gesteld zich te verantwoorden op diverse punten die voortkomen uit het managementstatuut. Door het formeel vaststellen en retourneren van dit document aan de school stemt het bestuur formeel in met het voldoen aan deze verplichtingen. Het bestuur heeft de algemeen directeur gemandateerd om namens haar het schooljaarplan vast te stellen.

Tot slot dient dit document ook als een actuele bijstelling van het schoolplan van de school. Desgewenst kan de inspectie kennis nemen van dit document (bijvoorbeeld bij een inspectiebezoek). Daardoor wordt de inspectie in staat gesteld inzicht te krijgen m.b.t. de actuele ontwikkelactiviteiten van de school. Ook krijgt de inspectie via dit document zicht op de evaluatie van het voorgaande schooljaar.

1.2 Bestuurlijke organisatie

De Stichting Katholiek Onderwijs Enschede heeft 16 basisscholen en 1 speciale school voor basisonderwijs onder haar beheer. Eén school, Schateiland (voorheen de Eschmarke), is interconfessioneel (RK/PC), de overige scholen zijn katholiek.

Voor het bestuur van de KOE is ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden de meest actuele CAO-PO 2015 van toepassing. Om duidelijkheid te verschaffen over beleid en vastgestelde procedures is er een webbased digitaal systeem ingericht in sharepoint. Alle relevante documenten staan in de daar ingericht directiebibliotheek. Deze bibliotheek is beschikbaar voor de directies van de scholen.

Sinds 2001 kent de KOE een bovenschools management. Zij treden op als uitvoerend bestuur. Het toezichthoudend bestuur is de toezichthouder conform de code goed bestuur. De verantwoordelijkheden van bestuur, bovenschools management, directieoverleg en directies zijn vastgelegd in het managementstatuut (opnieuw vastgesteld in 2015).

Directeuren hebben zitting in een bovenschoolse expertisegroep. Vanuit deze groep dragen zij bij aan het bovenschoolse beleid. De expertisegroepen zijn onderwijs, zorg, HRM, financiën en huisvesting, PR, strategie, ICT.

Daarnaast vindt er overleg plaats tussen bovenschools management, staf en directeuren in het klein en groot MT.

Afspraken voor advisering en instemming van beleid worden voorgelegd aan de GMR.

Bij beleid op schoolniveau betreft het de MR.

De scholen van KOE vallen voor 'Weer samen naar school' onder het regionale samenwerkingsverband 23-02.

1.3 Beschrijving van de school

De Ariënsschool is in 1991 gebouwd aan Park de Kotten in de wijk Bolhaar. De school heeft een katholieke signatuur en behoort tot Katholiek Onderwijs Enschede (KOE). Onze school is een school voor speciaal basisonderwijs voor 4-13 jarigen. De school is de speciale school voor basisonderwijs, die valt onder het bestuur van KOE en hoort bij het Samenwerkingsverband 23.02.

Vanaf 1998 heeft de school recht op een speellokaal en een leslokaal voor de kleutergroep. Schooljaar 2012-2013 heeft er een interne verbouwing plaatsgevonden om een drietal nevenruimten te realiseren.

Momenteel staan er 186 kinderen ingeschreven, ze zijn verdeeld over respectievelijk twaalf stamgroepen. De kleutergroep (4 t/m 6-7 jarigen) heeft een maximum aantal van 12 leerlingen. In de overige groepen worden in principe 16 leerlingen geplaatst. Echter, omdat we gedurende het schooljaar te maken hebben met instroom wil het wel eens voorkomen dat er 17 of 18 leerlingen in een groep zitten.

Op de Ariënsschool werken 23 leerkrachten, een vakleerkracht gymnastiek, een ontwikkelingspsycholoog, een orthopedagoog, een logopediste, twee onderwijsassistenten en onderwijs ondersteunende medewerkers. De leiding bestaat uit een directeur en een adjunct directeur.

De naam Ariënsschool verwijst naar de priester Alphons Ariëns (1860-1928) die als kapelaan werkzaam was in de Jacobusparochie in Enschede.

Deze kapelaan heeft zich, doordat hij de mensonterende toestanden van de Twentse textielarbeiders zag, ingezet voor betere werk- en levensomstandigheden van de katholieke arbeiders.

Andere gegevens, zoals personeelssamenstelling, de namen van de directie, groeps- en vakleerkrachten en de situering van de school wordt in de schoolgids beschreven.

2. OPBOUW VAN DE FORMATIE

2.1 Inzet van de formatie

2.1.1 Formatie-overzicht

In de bijlage staat het overzicht van de formatie voor het komende schooljaar. Dit overzicht is aangeleverd door de expertisegroep HRM / Financiën.

2.1.2 Functies in de school

Op onze school kennen we de functies directeur, adjunct-directeur, groepsleerkracht, vakleerkracht gymnastiek, orthopedagoog, ergotherapeut, logopedist, administratief medewerker, conciërge, schoonmaker, onderwijsassistent en een schoolmaatschappelijk werker. De orthopedagoog heeft naast de taken, die direct met de leerlingen van de Ariënschool te maken hebben, ook werkzaamheden voor het Samenwerkingsverband, zoals het 'Steunpunt', 'Netwerkteam' en 'Passend Onderwijs'. De hoeveelheid formatie die we gecreëerd hebben voor de functie klassen- en/of onderwijsassistent, is speciaal bedoeld voor de aanvangsgroepen.

Vanwege de onderwijskundige keuzes die wij gemaakt hebben en de beperkte ruimte in de formatie hebben wij geen plannen om meer functies binnen onze school te creëren.

Bij de functiecategorie maken we sinds 1 augustus 2010 onderscheid tussen leerkrachten die ingeschaald zijn in LB en LC. Ondanks het feit dat er bij de LC functie geen specifieke profielen horen, heeft onze school gekozen voor de volgende aanvullingen op 'Gespecialiseerde Leraar in het speciaal basisonderwijs'.

- Excellente leerkracht in de groep met de nadruk op
  - De groep
De leerkracht die altijd de moeilijke groepen, gedrag- en/of leerproblemen voor zijn rekening wil nemen en daartoe ook opgeleid is.
  - Interne begeleiding
Kent veel verwantschap met het domein intern begeleider, maar doet dit in veel grotere mate vanuit een groepstaak.
  - Coördinatie (van een specifiek domein, bijv. rekenen/taal/identiteit/lezen)

Voor de uitbreidingen kan worden gedacht aan:

- Gerichtheid op interne begeleiding en so-consulentie,
- Gericht op sovatraining en de begeleiding van groepsleerkrachten, waarbij coaching centraal staat. Gedragsproblematiek.
- Gericht op begeleiding van leerkrachten bij ICT en devices.

2.1.3 Beschermde formatieplekken

Met het oog op het mobiliteitsbeleid van de KOE, waarbij bij krimp op schoolniveau in de leerkrachtenformatie er gewerkt wordt met het cohortenmodel, is er de gelegenheid om posities, en daarmee leerkrachten beschermd te verklaren. Hiertoe geldt de volgende afspraak:

“De directie van de school stelt jaarlijks aan het begin van het schooljaar vast of er hoedanigheden of taken of functies aan te wijzen zijn die onmisbaar verklaard worden door

de school. Per 10 FTE kan maximaal 1 FTE beschermd verklaard worden. Basis is 1 FTE. Vanaf 10 FTE personeel, komt er per 1FTE personeel 0,1 bescherming bij. De PMR dient in te stemmen met de beschermde positie(s). De beschermde posities worden opgenomen in het schooljaarplan van de school. Indien er in het schooljaarplan geen beschermde posities genoemd zijn, dan betekent dat er in dat schooljaar ook geen beschermde posities zijn.”

De school heeft ervoor gekozen geen beschermde posities te creëren. Dit schooljaar zullen we gebruiken om komend schooljaar verschillende posities als beschermd te hebben aangemerkt.

2.2 Inzet extra formatie

2.2.1 Wegingsfactoren

Scholen krijgen ‘gewichtenformatie’, die is bedoeld om leerlingen met een verhoogd risico op onderwijsachterstanden extra aandacht te geven.

In de regeling worden ouders/verzorgers ingedeeld in 3 categorieën:

- Categorie 1: Maximaal basisonderwijs of (v)so-zmlk. De ouder heeft maximaal basisonderwijs (tot en met het dertiende levensjaar) of (v)so-zmlk gehad.
- Categorie 2: Maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis of kaderberoepsgerichte leerweg
- Categorie 3: Overig voortgezet onderwijs en hoger

De nieuwe regeling kent twee gewichten: 0,3 en 1,2. De gewichten zijn gekoppeld aan de hiervoor genoemde opleidingscategorieën 1 en 2.

- Het gewicht 0,3 wordt toegekend aan leerlingen van wie beide ouders of de ouder die belast is met de dagelijkse verzorging een opleiding uit categorie 2 heeft gehad.
- Het gewicht 1,2 wordt toegekend aan leerlingen van wie één van de ouders een opleiding heeft gehad uit categorie 1 en de ander een opleiding uit categorie 1 óf 2.
- Het gewicht 0 wordt toegekend aan leerlingen van wie één van de ouders of beide ouders een opleiding heeft gehad uit categorie 3.

Deze wegingsfactoren zijn echter niet van toepassing voor de scholen voor Speciaal Basisonderwijs

2.2.2 Ondersteuning interne begeleiding

Van het samenwerkingsverband ontvangen de basisscholen middelen ten behoeve van het vrij roosteren van de IB-er(s). Dit bedrag compenseert deels dit vrij roosteren. Dit geldt echter niet voor de scholen voor speciaal basisonderwijs.

2.2.3 Arrangementen

Met ingang van het schooljaar 2014-2015 is in het kader van passend onderwijs een nieuwe regeling in werking getreden voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

De zogenaamde leerlinggebonden financiering (LGF), ook wel rugzakje genoemd, wordt vervangen door een arrangement op maat. In het arrangement staat beschreven welke extra ondersteuning wordt toegekend aan de leerling.

Nieuwe aanvragen voor arrangementen i.v.m. noodzakelijke ondersteuning vallen met

ingang van schooljaar 2014-2015 onder het Steunpunt van de KOE en de Commissie van Arrangementen.

De beoordeling of een leerling toelaatbaar is op de basisschool wordt gedaan door de school zelf. Dit gebeurt aan de hand van het ondersteuningsprofiel van de school.

Indien een arrangement noodzakelijk is, meldt de school de leerling aan bij het Steunpunt/Commissie van Arrangementen

Het Steunpunt/Commissie van Arrangementen kent het ondersteuningsprofiel van de basisschool. Het Steunpunt kan in plaats van een arrangement ook een advies geven aan de basisschool.

De extra middelen die beschikbaar worden gesteld bij een arrangement worden in overleg met de ouders van de betreffende leerling(en) zo efficiënt mogelijk ingezet in de ondersteuning voor deze leerling(en) in het bijzonder en waar mogelijk gekoppeld aan de algemene leerlingenondersteuning.

Alle kinderen op de Ariënschool hebben een arrangement (voor de basisscholen een extern arrangement).

Tot schooljaar 2015-2016 kreeg de Ariënschool extra middelen voor kinderen, die een indicatie (LGF) voor het cluster 3 of 4 onderwijs hadden en toch geplaatst waren op de Ariënschool. De toekenning van deze middelen zijn m.i.v. 2016-2017 gestopt. Dit betekent voor de Ariënschool dat bepaalde extra zorg voor een groepje kinderen bijna niet meer mogelijk is.

Inzet van een onderwijsassistent, logopedie (2 dagen), spelbegeleiding, sociale vaardigheidstraining, pre-teaching, mrt proberen we echter voor een bepaalde groep kinderen zoveel mogelijk te behouden.

2.3 Vervangingen

Op grond van de wet werk en zekerheid hebben wij afspraken gemaakt om vervangingen optimaal te kunnen regelen binnen de kaders van die wet. Dit om te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken dat er geen vervanging beschikbaar is bij afwezigheid van personeel. In het kort komen die maatregelen hier op neer:

- In overleg met de GMR is er een vervangingsbeleidsplan opgesteld, waardoor optimaal geanticipeerd kan worden op de gevolgen van de wet werk en zekerheid. De KOE heeft een aantal mensen aangenomen om in de vervangingspool werkzaam te zijn en daarmee continue beschikbaar te zijn voor invalwerkzaamheden. Daarnaast maken we gebruik van de mogelijkheden om tijdelijke invalkrachten optimaal in te zetten
- In combinatie met bovenstaande maakt de KOE deel uit van het mobiliteitscentrum van het ObT. Binnen de mobiliteitscentrum zijn speciale afspraken gemaakt met de schoolbesturen van het Convent. Op grond van dit laatste hebben we een grotere beschikbaarheid van invallers, omdat we invallers binnen zo'n samenwerking optimaler kunnen inzetten

Ondanks bovenstaande maatregelen is het in piekperiodes van veel ziekte niet uit te sluiten dat er geen invallers beschikbaar zijn. Op welke manier dit opgelost wordt, staat beschreven in de schoolgids 2017-2018: (www.skoe.nl/ariens → Nieuws → Schoolgids

3. TOEKOMSTBEELD

3.1 Meerjarenprognose

De gemeente maakt jaarlijks een prognose van de leerlingenaantallen per school. In de kolom hieronder is de prognose te zien die in begin 2017 werd gemaakt. Bij het jaartal '2016' staat het aantal leerlingen dat onze school had per 1-10-2016. Dit aantal is bepalend voor de formatiemiddelen die onze school krijgt voor het schooljaar 2017-2018. Bij het jaartal '2017' staat de voorspelling van de gemeente van ons leerlingenaantal per 1-10-2017. De voorspelling loopt door tot de leerlingentelling van 1-10-2034. Deze voorspelling is een indicatie van de verwachtingen van de gemeente voor onze leerlingenaantallen de komende jaren

	1-10-2016	2017	2018	2019	2024	2029	2034
Voorspelling gemeente:	186	182	181	179	175	178	182

Zelf verwachten wij een leerlingen aantal van 185 per 1-10-2017. De jaren daarna verwachten wij geen grote afwijking van de voorspellingen van de gemeente.

De verwachting was dat Passend onderwijs een daling van het aantal leerlingen in het speciale basisonderwijs zou betekenen. Dit is in de eerste jaren ook bij de Ariënschool het geval geweest. Voor onze school betekent Passend Onderwijs niet alleen verdichting van de problematiek, maar ook dat het leerlingenaantal vanaf de teldatum tot aan de zomervakantie blijft stijgen. (schooljaar 2014-2015/2015-2016/2016-2017 eindigde het schooljaar met rond de 200 leerlingen). Dit zou formatieve problemen op kunnen leveren.

De laatste twee jaren heeft de kleutergroep een grotere instroom gehad dan verwacht. Dit geldt ook voor de bovenbouw. Indien deze trend zich voortzet zal dat aanpassingen vragen van de huisvesting

Terugplaatsing blijft een aandachtspunt, ook al is de feitelijke uitstroom minimaal; gedurende het schooljaar 2016-2017 zijn twee leerlingen teruggeplaatst naar de basisschool.

3.2 Ontwikkeling behuizing

Welke gevolgen hebben o.a. de prognoses voor de behuizing van de school?

Zoals vermeld in 3.1 heeft de ervaring geleerd dat we, met name in de kleutergroepen, te maken hebben gehad met een grotere instroom dan verwacht.

Ons streven om in de groepen 1 en 2 niet meer dan 12 leerlingen te plaatsen, is daardoor niet haalbaar gebleken.

Omdat dit ten koste ging van de ontwikkeling van de leerlingen is er voor gekozen om, gedurende het schooljaar 2016 -2017, (een deel van) het speellokaal om te bouwen tot leslokaal en groep 1en 2 op te splitsen.

Ook bij de start van het schooljaar 2017 - 2018 heeft de kleutergroep al 14 leerlingen.

Omdat het reëel is, te denken dat óók dit jaar nog kleuters zullen instromen, moeten we voor dit probleem een structurele oplossing vinden.

Voor schooljaar 2017-2018 betekent dat we, naar verwachting, het speellokaal opnieuw als leslokaal moeten gebruiken.

4. SCHOOLBELEIDSZAKEN

4.1 Terugblik schooljaar 2016-2017

Onderwerp:	Uitwerken aanbod begrijpend luisteren in de onderbouw en groepen A en B
Plan	In het schooljaar 2016 – 2017 wordt er een aanbod ontwikkeld voor begrijpend luisteren in de onderbouw en de groepen A en B als voorloper op het methodisch begrijpend leesonderwijs in de midden- en bovenbouw. Er is een planning gemaakt van de luisterstrategieën en verhalende en informatieve prentenboeken en leerkrachten kunnen zelf een goede les ontwerpen.
Do	Er worden in de eerste helft van het schooljaar 2016 – 2017 twee bijeenkomsten georganiseerd met de betreffende leerkrachten. In de bijeenkomsten komen de volgende onderwerpen aan de orde: achtergrondinformatie over de luisterstrategieën, opzet een goede begrijpend luisterles met een verhalend en informatief prentenboek, voorbeelden van coöperatieve werkvormen en verwerkingsvormen, praktische afspraken maken over planning en picto's, etc. De bijeenkomsten worden door Dortie Mijs (Expertis) voorbereid en begeleid. Leerkrachten zullen zelf lessen ontwikkelen. Directie zal een les begrijpend luisteren bezoeken.
Reflect	Scholing heeft plaatsgevonden. Hierbij is rekening gehouden met de strategieën in de methode voor begrijpend lezen (doorgaande lijn). Daarnaast zijn de collega's bezocht tijdens een les begrijpend luisteren. Hier waren duidelijk verschillen te zien. Opvallend was de betrokkenheid van alle leerlingen. Ook de jongste leerlingen werden goed meegenomen in het verhaal. Er werden diverse materialen gebruikt, waarbij nog geen sprake was van doorgaande lijn. Mede doordat de doelen niet concreet genoeg waren, zijn we niet in staat gebleken het aantal ontwikkelde lessen op een wenselijk niveau te hebben.
Act	Zie uitgewerkt PDCA 2017-2018; <ul style="list-style-type: none"> - Format ontwikkelen voor klassenbezoek (kwaliteit van de lessen) - Ontwikkeling van het aantal lessen, die noodzakelijk zijn voor begrijpend luisteren. (afspraken over lessen, doorgaande lijn) - Klassenbezoek; leerkrachten bezoeken elkaar, leescoördinator en directie bezoeken de leerkrachten

Onderwerp:	Verdiepen en verder versterken van het woordenschatonderwijs
Plan	In het schooljaar 2016 – 2017 wordt SKOE-breed ingezet op het versterken van het woordenschatonderwijs. Voor de leerkrachten van alle SKOE-scholen worden er in september en oktober bijeenkomsten georganiseerd om leerkrachten informatie te geven over de brede aanpak om de woordenschat van leerlingen te vergroten en specifiek de Viertact.

	<p>Daarnaast kan schoolspecifiek aandacht besteed worden aan het woordenschatonderwijs.</p> <p>In het schooljaar 2016 – 2017 willen we het woordenschatonderwijs op verschillende aspecten verdiepen.</p>
Do	<ul style="list-style-type: none"> - In mei 2016 hebben we met de werkgroep taal bij elkaar gezeten om te brainstormen over de kansen die er op school nog zijn om het woordenschatonderwijs te verbeteren en te versterken. We komen tot de volgende onderwerpen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Oprfrissen en verdiepen van de aanpak Met Woorden in de Weer o.a. met flitsbezoeken bij semantiseer- en/of consolidatiemomenten; 2. Woordenschatsoftware inzetten op I-pads en inzetten van Kahoot als consolidatie-oefening (en andere ICT-toepassingen verkennen); 3. Stimuleren van gesprekken in de kring om actieve taalgebruik te activeren; 4. Thematisch werken in combinatie met de zaakvakken (koppelen aan Ontwerp en Onderzoek); 5. Bijwonen van bouwbijeenkomsten door de logopedisten; 6. Huiswerk voor woordenschat verkennen; 7. Ouderbetrokkenheid vergroten door ouders mogelijkheden te geven om thuis te oefenen met woorden; 8. Rekentaal; 9. Zicht krijgen op het woordenschataanbod in de onderbouw; <p>In overleg met de werkgroep selecteren van de onderwerpen die aandacht vragen en deze voorleggen aan het team. In combinatie met de ondersteuning bij rekenen wordt in ieder geval gedacht aan het intensiveren van aandacht voor de rekentaal en ook het inventariseren van het aanbod in de onderbouw heeft prioriteit.</p> <p>Vervolgens wordt een plan gemaakt om in het schooljaar 2016 – 2017 met het team aan de slag te gaan. Er wordt gedacht aan studiemomenten en klassenbezoeken. Ook behoren collegiale consultaties tot de mogelijkheden.</p>
Reflect	<p>De doelstellingen waren voor één schooljaar teveel omvattend. Ad 1, 2, 5, 6, 7 zijn opgepakt, zijn indien nodig opgenomen in de kwaliteitszorg en behoeven geen verdere acties.</p> <p>Subdoelen, die weinig tot geen aandacht hebben gekregen, zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Stimuleren van gesprekken in de kring om actieve taalgebruik te activeren; 4. Thematisch werken in combinatie met de zaakvakken (Koppelen aan Ontwerp en Onderzoek); 8. Rekentaal; 9. Woordenschat onderbouw.
Act	<ol style="list-style-type: none"> 3. Stimuleren van gesprekken in de kring om actieve taalgebruik te activeren; uitwerken door werkgroep. De werkgroep heeft het onderwerp uitgewerkt. Gestart zal worden met filmpjes in de verschillende bouwen zodat elke leerkracht een duidelijk beeld heeft hoe deze les eruit zou moeten zien. (opbouw/evaluatie) 4. Thematisch werken in combinatie met de zaakvakken (koppelen aan Ontwerp en Onderzoek); Deze koppeling zal teruggevonden worden bij beleidszaken “Onderzoekend en ontwerpend leren”. De logopediste zal hier de toezicht op houden. 8. Rekentaal (rekencirkel), deze zal verder uitgewerkt worden door de

	<p>rekencoördinator (zie schooljaarplan)</p> <p>9. Woordenschat onderbouw. Schooljaar 2017-2018 zal de schakelklasleerkracht de nieuwe woordenschatmethode introduceren, de leerkrachten scholen zodat genoemde inventarisatie duidelijk wordt ('Praten met Pim')</p>
--	---

Onderwerp:	Kwalitatieve uitbreiding van devices in de groep
Plan	<p>Op dit moment wordt er in elke groep gebruik gemaakt door de ondersteuning van de devices. Er is een rooster vastgesteld. Collega's krijgen scholing van de voorlopers (voordoen, samendoen, nadoen) en worden op de hoogte gehouden welke programma's goed te gebruiken zijn.</p> <p>In het komende jaar willen we bereiken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dat alle collega's de tablet inzet bij instructie, verwerking, oefening/automatisering en creativiteit. Hiernaast wordt de tablet ook gebruikt bij de lessen, die bij de aanwezige methode horen. - dat de leerkrachten hun ICT vaardigheid verder ontwikkelen. - de voorlopers een coachende rol hebben bij het gebruik van tablets.
Do	<ul style="list-style-type: none"> - Keuze maken voor ondersteuning van de instructie, oefening en verwerking bij de methoden (Gynzy, WIG, Taal in beeld, etc.) - Een volgende groep collega's gaat meedoen met het Ipadproject. - De voorlopers blijven een coachende rol behouden. - Creatieve apps worden door de voorlopers onder de aandacht gebracht zodat collega's hiermee een volgende stap kunnen gaan maken. - Introductie Bomberbot in groep 6, 7 en 8. - Leerkrachten leren m.b.v. het ontwikkelingsperspectief de Ipad gericht in te zetten voor de extra zorg voor de basisvaardigheden. <p>Zowel in het bouwoverleg als teambijeenkomsten staat het gebruik van de tablet op de agenda (De zogenaamde 'App van de week')</p>
Reflect	<ul style="list-style-type: none"> - Gynzy heeft voor het rekenen de voorkeur. - Bomberbot is geïntroduceerd - Creatieve apps worden onder de aandacht gebracht. - Leerkrachten van de midden en bovenbouw hebben een start gemaakt vanuit het ontwikkelingsperspectief de devices gericht in te zetten bij extra zorg voor de basisvaardigheden. De verschillen tussen de leerkrachten onderling is duidelijk. - Gebruik devices staat regelmatig op de agenda van bouw- en teamoverleg. - Cloudwise is slechts gedeeltelijk ingevoerd. Ook via qlict nog gebruik server.
Act	<ul style="list-style-type: none"> - Overstap Cloudwise van de gehele school komend schooljaar - Vanaf groep 4 Gynzy rekenen invoeren. Maatwerk voor begeleiding leerkrachten. - Leren programmeren vanaf de kleuters onderzoeken (Beebot). - Leerkrachten gebruiken Gynzy (digibord) ter ondersteuning van de lessen. Iedere leerkracht heeft een 'buddy' voor ondersteuning. - Werkgroep zorgt ervoor dat het gebruik onder de aandacht blijft.

Onderwerp:	Onderzoekend en ontwerpend leren
Plan	<p>In het schooljaar 2014-2015 hebben een aantal groepen een start gemaakt met onderzoekend en ontwerpend leren m.b.v. 't STIP-project. Het schooljaar 2016-2017 gaan wij verder met deze ontwikkeling, met als doel om het over enkele jaren volledig te integreren in het zaakvakonderwijs/de oriëntatie op de wereld. Wij beogen hierdoor beter aan te kunnen sluiten bij de ontwikkeling van kinderen en hun verschillende talenten. Dit is een proces dat een aantal jaren zal vergen. Aan het eind van dit schooljaar hebben alle leerkrachten een aantal lessen gegeven volgens de uitgangspunten van het onderzoekend en ontwerpend leren.</p>
Do	<p>In alle groepen krijgen de kinderen van hun eigen leerkracht een lessenserie of minimaal drie afzonderlijke lessen over een door de leerkracht (zo mogelijk in overleg met de kinderen) te kiezen thema waarin een onderzoekende houding wordt gestimuleerd en de volgende vaardigheden geoefend kunnen worden: samenwerken, samenwerkend leren, kritisch denken, reflecteren, problemen oplossen. De leerkrachten plaatsen hun lessen in een aparte map op de leerkrachtenschijf, zodat de informatie gedeeld kan worden. In dit schooljaar zullen vier collega's deelnemen aan bijeenkomsten van Nemo. Twee collega's volgens de post-hbo opleiding 'Onderwijskundig expert wetenschap en techniek' De groepen 6, 7 en 8 gaan aan de slag met Bomberbot Er wordt een werkgroep samengesteld.</p>
Reflect	<p>Twee collega's zijn gestart met de opleiding 'Onderwijskundig expert wetenschap en techniek' De werkgroep is samengesteld uit collega's, die belangstelling hadden rekening houdend met dat elke bouw in ieder geval vertegenwoordigd is. Deze collega's hebben tijdens een studiedag de andere collega's door workshops geënthousiasmeerd. Schoolbreed heeft 'Ontdekkend en ontwerpend leren' een week in schooljaar 2016-2017 de aandacht gekregen. Zowel kinderen, ouders als leerkrachten waren enthousiast. De onderzoekende houding werd gestimuleerd en vaardigheden zoals samenwerken, samenwerkend leren, kritisch denken, reflecteren en problemen oplossen zijn onder de aandacht gebracht. Leerkrachten vinden het stellen van de juiste vragen nog niet allemaal even makkelijk. De ontwikkelde lessen zijn centraal opgeslagen. Helaas hebben we niet kunnen deelnemen aan de bijeenkomsten van Nemo. In de groepen 6, 7 en 8 is een start gemaakt met programmeren. (Bomberbot)</p>
Act	<p>Schooljaar 2017-2018 heeft de werkgroep een grotere rol gekregen. Zij organiseren drie perioden, waarin 'Ontdekkend en ontwerpend leren' centraal staat. 'Ontdekkend en ontwerpend leren' vanuit gezamenlijke visie. Leerkrachten moeten meer bezig zijn met de onderzoekende houding van zichzelf en kinderen. Bovengenoemde vaardigheden (samenwerken, samenwerkend leren etc.) staan centraal. Leerkrachten moeten geschoold worden in de vraagstelling. Speciale aandacht moet daarbij ook woordenschat aanbod hebben.</p>

Onderwerp:	Zaakvakonderwijs (natuur/techniek, aardrijkskunde en geschiedenis)
Plan	Oriëntatie op een nieuwe methodiek voor de vakgebieden natuur/techniek, aardrijkskunde en geschiedenis voor de groepen 5 t/m 8.
Do	<p>Vanaf het schooljaar 2016-2017 wordt er met verschillende methoden gewerkt op de vakgebieden natuur/techniek, aardrijkskunde en geschiedenis zodat de juiste keuze gemaakt kan worden. Methoden, die bekeken en uitgeprobeerd worden zijn o.a 'Blink' en de 'Zaken van Zwijzen'.</p> <p>De werkgroep zal met het team criteria opstellen voor een voor ons geschikte methode/methodiek (digitaal, woordenschat, ontdekkend en ontwerpend leren, 21century skills)</p> <p>De werkgroep zaakvakonderwijs zal in een drietal (bouw)vergaderingen de ervaringen van het werken met de methode bespreken en daaruit voortvloeiende aandachtspunten uitwerken en een keuze bepalen. Er zal een tijdspad opgesteld worden voor de invoering.</p>
Reflect	<p>Criteria voor een andere methode voor de zaakvakken is helder geworden. De Ariënschool wil een geïntegreerde (geschiedenis, aardrijkskunde) digitale methode, waarbij 'Ontwerpend en ontdekkend leren' aandacht krijgt. Woordenschat moet aan de orde komen. Bovendien mag het niet teveel voorbereiding van de leerkracht vragen. Een aantal methoden zijn uitgeprobeerd, maar deze voldeden niet aan de door ons opgestelde criteria.</p> <p>Aan het eind van het schooljaar heeft de werkgroep Blink wereld voorgesteld omdat deze methode, naar het zich laat aanzien, het meeste voldoet aan de criteria.</p>
Act	Schooljaar 2017-2018 zullen een viertal groepen Blink Wereld (pilot) uit gaan proberen. Vervolgens zal een besluit genomen worden of de methode inderdaad geschikt is en andere groepen er ook mee gaan werken.

4.2 Opbrengstgerichte beleidsvoornemens

Wij analyseren onze opbrengsten op regelmatige basis gedurende het jaar. Hieronder een overzicht van onze bevindingen gedurende het afgelopen jaar en onze voornemens tot handelen n.a.v. deze analyse. Waar nodig worden onze handelingen nader uitgewerkt in hoofdstuk 4.3.

Onze bevindingen:	Onze plannen:
Bevindingen m.b.t. CITO eindtoets: Op de Ariënschool maken we geen gebruik van de CITO eindtoets. Conclusie van inspectie (juni 2017) dat onze leerlingen uitstromen conform de (on)mogelijkheden.	Zie genoemde acties hoofdstuk 4; Schoolbeleidszaken.
Bevindingen m.b.t. groepen die onze bijzondere aandacht vragen. Jaargroep 4 en 5 (E en F). Kinderen stromen te laat binnen (grote achterstand). Op grond van analyse conclusie getrokken dat de overstap naar begrijpend lezen te snel is gegaan. Met technisch lezen bereiken we de afgelopen jaren de tussendoelen niet in deze groepen.	Zie schijf M; kwaliteitszorg/technisch lezen/ leesbeleidsplan Zie schooljaarplan, hoofdstuk 4.3. Beleidsplanning 2017-2018
Bevindingen m.b.t. vakgebieden die onze bijzondere aandacht vragen. Zaakvakken en de doorgaande lijn hiervan.	Zie schooljaarplan, hoofdstuk 4.3 Beleidsplanning 2017-2018

4.3 Beleidsplanning schooljaar 2017-2018

Onderwerp:	Begrijpend luisteren
Plan	In schooljaar 2016-2017 is gestart met een scholing rondom begrijpend luisteren voor de groepen 1 t/m 4, als voorloper op het methodisch begrijpend leesonderwijs in de midden- en bovenbouw. In dit schooljaar hebben onder leiding van Dortie Mijs (Expertis) 2 nascholingsbijeenkomsten plaatsgevonden en is er bij elke leerkracht van groep A t/m C een lesobservatie uitgevoerd door de directie.
Do	Dit schooljaar wordt een leerlijn begrijpend luisteren ontworpen. Er wordt gewerkt aan de volgende concrete doelen: <ul style="list-style-type: none"> - Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 heeft de Ariënschool een eigen, uitgewerkte leerlijn ontworpen voor begrijpend luisteren, naar aanleiding van de adviezen van Dortie Mijs. (Inclusief format) - Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 hebben de collega's van groep 1 t/m 4 de helft van de vereiste lessen begrijpend luisteren ontworpen. - Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 heeft elke collega van groep 1 t/m 4 een les geobserveerd bij een mede-collega en is deze besproken in de werkgroep begrijpend luisteren. -
Check	De collega's uit de onderbouw leren van en met elkaar. Ze observeren bij elkaar een les. Door de lesobservatie wordt de kwaliteit gewaarborgd en ontstaat er een goede doorgaande lijn. In de werkgroep wordt een

	format opgesteld worden met voorwaarden waar een les begrijpend luisteren op de Ariënschool aan moet voldoen. Onder kwaliteitszorg worden de notulen van de werkgroep overleggen geplaatst. Ook wordt de lessen voor groep ½, groep 3, groep 4 geplaatst onder kwaliteitszorg. De leescoördinator bewaakt het proces en bespreekt dit met de directie.
Act	Jaarlijks vinden er klassenbezoeken plaats voor begrijpend luisteren a.d.h.v. het ontwikkelde format. Afhankelijk van de bevindingen zullen er plannen opgesteld worden.

Onderwerp:	Rekentaal en de vertaalcirkel
Plan	<p>Afgelopen jaren is er geïnvesteerd in het rekenonderwijs (IGDI, klassenbezoeken, analyse van de resultaten). Na een pilot is er voor de groepen, vanaf leerstof groep 4, gekozen voor het aanbod van Gynzy. Hierbij zullen we aandacht houden voor de instructie (a.d.h.v. de handleiding van 'Wereld in getallen'), het werken met concreet materiaal en het eigen maken van het programma Gynzy door de leerkracht.</p> <p>Een paar jaar geleden hebben we afspraken gemaakt over het gebruik van dezelfde rekenbegrippen. Gebleken is echter dat dat niet afdoende was, Een (groot) deel van de leerlingen op de Ariënschool kwam, door een beperkte woordenschat, lang niet altijd tot een oplossing, hetgeen hun ontwikkeling/voortgang belemmerde. We hebben daarom onderzocht hoe dit te kunnen verbeteren en zijn daarbij gekomen op het gebruik van de 'Vertaalcirkel'. Het komend schooljaar zal dit worden geïntroduceerd.</p>
Do	<ul style="list-style-type: none"> - De logopediste heeft de begrippen uit 'Cito Rekenen en wiskunde' geclusterd. - Marianne Espeldoorn (Expertis) zal zorgen dat we overzichten van de begrippen, die aangeboden worden in 'Wereld in getallen', aangereikt krijgen - De rekencoördinator heeft de studie afgerond en pakt de activiteiten/actiepunten vanuit de werkgroep op (o.a. doelenkaarten en aandacht voor concreet materiaal). - Nadat de rekencoördinator geschoold is in de 'Vertaalcirkel', zal ze dit in het team introduceren. De leerkrachten krijgen de opdracht krijgen hiermee aan de slag te gaan. Allereerst zullen er vaste momenten gepland worden om de vertaalcirkel te gebruiken. Gaande weg zal de vertaalcirkel tijdens de instructie een vast onderdeel van de les zijn. - Er worden afspraken gemaakt over het hanteren van gezamenlijke, dezelfde begrippen)
Check	<p>Directie en de reken coördinator zullen klassenbezoeken uitvoeren om het geleerde in praktijk te zien. Tijdens werkgroep,- bouw en teamvergadering zal geëvalueerd en gesproken worden over het gebruik van de vertaalcirkel.</p> <p>De werkgroep zal samen met de collega's een overzicht (werkdocument) vullen met begrippen gekoppeld aan het symbool.</p>
Act	Afhankelijk van de bevindingen van de werkgroep en de reken coördinator zullen de plannen bijgesteld worden.

Onderwerp:	Ontdekkend en ontwerpend leren
Plan	<ul style="list-style-type: none"> - Schooljaar 2017-2018 heeft de werkgroep een grotere rol gekregen. Zij organiseren drie perioden, waarin 'Ontdekkend en ontwerpend leren' centraal staat. - Ontdekkend en ontwerpend leren vanuit gezamenlijke visie. - Leerkrachten moeten meer bezig zijn met de onderzoekende houding van zichzelf en kinderen. Vaardigheden zoals samenwerken, samenwerkend leren etc.) staan centraal. - Een belangrijk ontwikkelpunt voor de leerkrachten is het stellen van de juiste vragen. - Speciale aandacht moet daarbij ook woordenschat aanbod hebben.
Do	<p>Onder leiding van de voorlopers bereidt de werkgroep de geplande weken "onderzoekend en ontwerpend leren" voor. De werkgroep maakt een rooster met opening (door collega's), te geven lessen en afsluiting met ouders.</p> <p>Tijdens een teamvergadering zal de werkgroep collega's informeren en scholen over het stellen van goede vragen.</p> <p>Er worden verschillende lessenseries gemaakt. Alle werkgroepleden begeleiden een aantal collega's, zorgen voor overdracht, verdelen taken en leggen een materialenlijst aan.</p> <p>Een aantal collega's maakt met het KOE-menu gebruik van scholing van ontdekkend en ontwerpend leren.</p> <p>Tijdens dit schooljaar zal een viertal groepen de methode 'Blink Wereld' uitproberen (geïntegreerde methode).</p> <p>Er is een gezamenlijke, gedragen visie tot stand gekomen.</p>
Check	<p>Tijdens de weken 'Ontwerpend en ontdekkend leren' zullen de voorlopers en de directie lessen bekijken en/of filmen. De ontdekkende houding, de genoemde vaardigheden maar ook de vraagstelling van leerkrachten zullen bekeken worden.</p> <p>Zowel de werkgroep als het team evalueert alle aspecten van het 'Ontdekkend en ontwerpend' leren.</p> <p>Het gebruik van 'Blink wereld' zal geëvalueerd worden. Heeft de methode genoeg aandacht voor ontdekkend en ontwerpend leren, maar ook voor woordenschat?</p>
Act	De drie perioden worden geëvalueerd. Afhankelijk van de bevindingen zullen we voor schooljaar 2018-2019 plannen zo nodig bijstellen en een besluit nemen over het gebruik van 'Blink Wereld'.

Onderwerp:	Ict en devices
Plan	<p>In het komende jaar willen we er blijvend voor zorgen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dat alle collega's de tablets inzetten bij de instructie, verwerking, oefening/automatisering en creativiteit. Hiernaast wordt de tablet ook gebruikt bij de lessen die bij de, door ons gebruikte methoden horen. - Dat de leerkrachten hun ICT vaardigheden verder ontwikkelen. - Dat de gehele school (leerlingen/leerkrachten) overgestapt is op Cloudwise - Dat vanaf groep 4 Gynzy rekenen gebruikt zal worden. - Dat kleuters leren programmeren (Beebot) - Dat leerkrachten Gynzy (digibord) gebruiken ter ondersteuning van de lessen. - Dat leerkrachten vanuit het OPP leerlingen individueel m.b.v. devices maatwerk kunnen bieden.
Do	<ul style="list-style-type: none"> - De voorlopers hebben een coachende rol hebben bij het gebruik van tablets.

	<ul style="list-style-type: none"> - Collegiale consultatie is een belangrijke activiteit. - Maatwerk voor begeleiding collega's. - Iedere leerkracht heeft een 'buddy' voor ondersteuning (Gynzy rekenen). - Werkgroep zorgt ervoor dat het gebruik van devices onder de aandacht blijft. Op agenda van werkgroep,- bouw en teamoverleg. - Voorlopers geven trainingen voor collega's van verschillende programma's - Voorlopers zorgen voor lessenserie 'Programmeren': Beebot (kleuters) en Bomberbot (groepen 6,7 en 8) - Voorlopers dragen zorg voor de techniek en materialen. - 'Mediawijsheid' voor groep 7 en 8
Check	Zowel voorlopers als directie komen in de groepen voor klassenbezoek en/of filmopnames. De werkgroep houdt toezicht op de ontwikkelingen. 'Gynzy rekenen' wordt geëvalueerd in werkgroep en team.
Act	Afhankelijk van de evaluatie en de ontwikkelingen binnen de school, zullen we plannen aanpassen of nieuwe plannen opstellen.

Onderwerp:	Technisch lezen; Oriëntatie op een nieuwe methode
Plan	In het schooljaar 2017-2018 vindt een oriëntatie op een nieuwe technisch leesmethode voor groep 4 t/m 8 plaats.
Do	<p>September 2017: Dortie Mijs geeft aan welke methodes geschikt zijn voor het SBO, de visie van de school en die goed gerecenseerd zijn.</p> <p>Oktober 2017: De werkgroep bereidt een visiegesprek / criteriagesprek voor. Tijdens een studiedag (of teamvergadering) wordt de visie op technisch lezen besproken en op basis daarvan worden criteria opgesteld waaraan de nieuwe methode moet voldoen.</p> <p>November/december 2017: de werkgroep technisch lezen stelt definitief criteria vast waar de methode aan moet voldoen en bespreekt met Dortie Mijs van welke methodes een zichtzending wordt aangevraagd. De werkgroep bestelt een aantal zichtzendingen die in februari 2018 op school aanwezig dienen te zijn.</p> <p>Februari-april 2018: De zichtzendingen worden getest door diverse collega's in diverse bouwen. De collega's evalueren de geteste methodes samen met de werkgroep technisch lezen. De werkgroep technisch lezen kiest in overleg met de directie een nieuwe methode uit. De werkgroep maakt in overleg met de directie een overzicht van de benodigde materialen.</p> <p>Mei 2018: De directie bestelt de nieuwe technisch leesmethode.</p> <p>Juni 2018: Tijdens een studiedag wordt het gebruik van de nieuwe methode uitgebreid toegelicht. Tijdens de eerste vergadering van het schooljaar 2018-2019 wordt het gebruik nogmaals toegelicht/herhaald, zodat alle collega's bij de start van het schooljaar effectief kunnen starten met de methode.</p>
Check	De methodes die mogelijk geschikt zijn voor onze school, worden een aantal weken getest door diverse collega's uit diverse bouwen.

	De collega's evalueren de geteste methodes samen met de werkgroep technisch lezen. Ook wordt het team actief betrokken bij de visie op technisch lezen en het opstellen van criteria voor de nieuwe methode.
Act	In het schooljaar 2018-2019 zal het implementatieproces nauwlettend gevolgd worden.

4.4 Identiteitsbeleid (en uitvoering)

Identiteit op onze school vergt aandacht en onderhoud. Binnen de KOE functioneert een identiteitsbegeleider. Binnen onze school hebben we twee interne begeleiders identiteit (IBI's). Identiteit is altijd aanwezig op onze school. Maar in een aantal gevallen is dit ook specifiek en zichtbaar te zien. Vanuit de gedachte dat identiteit veel meer is dan het zichtbare, beschrijven we hier wat er binnen onze school zichtbaar is in activiteiten.

Soort activiteit	Gericht op welke groep(en)	Beknopte omschrijving activiteit
Dagelijks gebed	Alle groepen	In iedere groep wordt er gebeden voor het eten.
Communie	Leerlingen Groep 4	Leerkrachten bezoeken kerkdienst van leerlingen die Communie doen.
Opening schooljaar	Groep A t/m L	De eerste week is er heel veel aandacht voor het 'Pestprotocol'. In de school hangen de kapstokregels en in de groep hangt een contract van de kinderen voor het niet pesten. (Lieveheersbeestjes) Daarnaast zijn overal in school anti-pestposters opgehangen nadat ze besproken zijn in de verschillende groepen. Sinds het schooljaar 2014 – 2015 staan de eerste twee weken in het teken van allerlei, groepsvorming bevorderende activiteiten, zoals gezelschapsspelen in de klassen en, schoolbreed, gezamenlijk zwemmen en een afsluitende picknick. Bij de start en aan het eind van deze Gouden weken worden ook de ouders betrokken.
Vieringen feestdagen; 1. Adventviering 2. Kerst	Groep A t/m L	1. Tijdens de Advent is er twee keer een gezamenlijke Adventviering in de hal. Dit ter voorbereiding op het kerstfeest. Hierbij worden verhalen, gebedjes voorgelezen, liedjes gezongen. (Met begeleiding van trompet) 2. In deze periode voor Kerst is er aandacht voor de bijbelverhalen rondom de geboorte van Jezus. De liedjes zoals 'Er is een kindeke', 'De herdertjes lagen bij nachte', etc. worden aangeleerd en gezongen.

<p>3. Carnaval</p> <p>4. Paasviering</p>		<p>De kinderen van twee groepen verzorgen het kerstspel, dat wordt opgevoerd voor de overige groepen en waarvoor ouders van de betreffende groepen 's avonds worden uitgenodigd.</p> <p>Tijdens de kerstviering (verhaal, gebedjes, liedjes) is er een maaltijd voor de kinderen (sfeer)</p> <p>3. Naast dat we ons met Carnaval verkleden en er met de carnavalsvereniging een gezellig feest van maken, geven we m.n. in de hoogste groepen uitleg over Carnaval, het feest voordat het vasten begint. Vasten, maar ook het 'iets voor een ander betekenen' of iets geven, krijgt de aandacht.</p> <p>4. Het lijdensverhaal, liedjes, gebedjes in de periode voor Pasen.</p> <p>Op Witte Donderdag gaan we met alle kinderen van de school naar de Mariakerk. De viering wordt geheel door de leerkrachten en leerlingen gevuld.</p> <p>Als dat niet mogelijk is, houden we een viering in de hal.</p> <p>Daarnaast hebben we 's ochtends een Paasontbijt in de stamgroep</p> <p>De Bijbelverhalen bij de christelijke vieringen, een gebed, liedjes, het samen delen, samen vieren, het samen zijn, zijn belangrijke aspecten tijdens onze vieringen.</p>
Sinterklaas	Groep I t/m L	Naast dat de kinderen elkaar cadeautjes kopen, krijgen de kinderen les over Sint Nicolaas. Zijn leven en levenswijze krijgen hierbij aandacht. (Delen, geven, samen, traditie)
Kerkbezoek	Groep A t/m L	Alle groepen bij elkaar in de kerk (indien mogelijk) om daar een viering in het teken van Pasen te vieren.
Schoolvlam	Groep A t/m L	De schoolvlam hangt op een centrale plaats en brandt bij blijde of verdrietige gebeurtenissen
Activiteit voor een goed doel	Groep A t/m L	Elk jaar houden we een actie voor een goed doel.
Methode voor levensbeschouwing: - Hellig Hart, - Hemel en Aarde	Groep A t/m L	Er worden projecten uit de methode Hellig Hart en Hemel en Aarde uitgevoerd in de groepen

Overig identiteitsbeleid op schoolniveau

Voor het overige hebben we op schoolniveau nog de volgende andere ambities op het gebied van identiteitsbeleid:

- Visie ontwikkeling gedurende 't schooljaar 2016-2017 en scholing in 2017-2018.
- Eventueel organiseren de midden- en bovenbouw een bezoek aan de synagoge en/of moskee.

5. ONZE ZORG VOOR KWALITEIT

De basis voor ons kwaliteitsbeleid is het kwaliteitshandboek dat op schoolniveau gehanteerd wordt. Hieraan staan alle afspraken, beleidsstukken en procedures genoemd die relevant zijn voor de kwaliteit van de school.

Dit is te vinden op de M-schijf: M:\A. Kwaliteitszorg

Na de herfstvakantie zullen de bestanden te vinden zijn in Sharepoint.

6. UITVOERINGSACTIVITEITEN

6.1 Belangrijke uitvoeringsactiviteiten in 2016 t/m 2018

Naast inhoudelijke activiteiten (hoofdstuk 4.1 en 4.3), personeelsactiviteiten en nascholingsactiviteiten (hoofdstuk 7.1 en 7.2) zijn er nog meer activiteiten te benoemen. Dit zijn activiteiten in de uitvoerende sfeer. Meestal gaat het dan om materiële activiteiten. Deze activiteiten beschrijven we in dit hoofdstuk. RIE-activiteiten worden apart genoemd in 6.2:

Activiteiten die gepland stonden in het schooljaar 2016-2017:	Wat is er gerealiseerd m.b.t. deze activiteiten?
Herinrichting van het speelplein.	Nijha heeft in opdracht van de school een plan ontwikkeld om het schoolplein opnieuw in te richten.
Vernieuwen zand in de zandbak.	Zal plaatsvinden bij het vernieuwen van het schoolplein.
Aanschaf meubilair.	Er heeft een oriëntatie van divers meubilair plaatsgevonden. Er is nog niet tot aanschaf overgegaan. (voorjaar 2018)
Het verder ontwikkelen van ons webbased administratiesysteem, het ADLD.	Het Ariëns Digitaal Leerling Volgstelsel is verder ontwikkeld en uitgebreid met enkele modules.
Afname van de Niet Schoolse Cognitieve Capaciteiten Test, de NSCCT.	De NSCCT is afgenomen bij leerlingen met een didactische leeftijd van 30 en 60; groep 6 en 8
Aanschaf Chromebooks. Door aanschaf allerlei aanpassingen op elektronisch gebied noodzakelijk.	Ariënschool maakt gebruik van Chromebooks, technische aanpassingen zoveel mogelijk plaatsgevonden.
Geplande activiteiten in het schooljaar 2017-2018:	Wat zal er gerealiseerd zijn na afloop van deze activiteiten?
Herinrichting van het speelplein.	Aan het eind van deze periode is het plein volledig hernieuwd ingericht, waarbij de aanbevelingen van de 'Werkgroep gedrag' zijn meegenomen en zijn opgenomen, zoals opgesteld door Nijha.
Vernieuwen zand in de zandbak.	Het zand in de zandbak is vernieuwd.
Aanschaf meubilair.	De Ariënschool beschikt over nieuw meubilair, passend bij ons huidig onderwijsconcept, onze doelgroep en de toekomstige ontwikkelingen.
Ariënschool werkt digitaal in de cloud	Alle bestanden van de harde schijf zijn in Cloudwise gezet.
Doorgaande lijn aantal lessen per groep (per vakgebied)	Voor de verschillende vakken hebben we een gezamenlijk een doorgaande lijn per vakgebied.
In het ADLD zal een incidentenlijst gecreëerd worden.	De incidentenlijst is opgenomen in het ADLD. Hierdoor kunnen we de 'incidenten' van de individuele leerlingen beter monitoren, waarna(ar) gehandeld kan worden.

Schooljaar 2017-2018 onderzoeken we welke lestijden (rooster met pauzes) voor kinderen en medewerkers het beste zijn.	Voor zowel leerkrachten als leerlingen heeft de Ariensschool, wat betreft aansluiting concentratie en rustmomenten een optimaal lesrooster.
Mogelijkheden creëren voor collegiale consultatie	Alle collega's zijn in de gelegenheid gesteld bij elkaar lessen bij te wonen. Daarnaast kan men met het oog op duurzame inzetbaarheid andere scholen bezoeken.
'Praten met Pim' onder de aandacht gebracht in de onderbouw. (Scholing en ondersteuning van de schakelklasleerkracht)	In de onderbouw werken de leerkrachten des gewenst met 'Praten met Pim'. Hierover zijn duidelijke afspraken gemaakt m.b.v de schakelklasleerkracht.

6.2 Risico inventarisatie

Eind 2013 is er op onze school een risico-inventarisatie geweest. Een aantal bevindingen wordt bovenscholings opgepakt door de verschillende beleidscommissies. Op schoolniveau is een plan van aanpak geschreven voor de komende 4 jaar. Hieronder geven we in de eerste kolom weer welke zaken gepland waren in het schooljaar 2016-2017, in de kolom ernaast wordt de realisatie beschreven. In het schema eronder staat wat de planning voor het schooljaar 2017-2018 is en wat er bereikt dient te worden. In de tweede kolom staat wat de verwachte opbrengst van de genoemde activiteit is.

Wat waren de geplande activiteiten uit de RIE 2013-2017 in het schooljaar 2016-2017?	Wat is er van deze activiteiten gerealiseerd?
In schooljaar 2016-2017 zijn er geen activiteiten uit de RIE gepland.	
Geplande activiteiten uit de RIE 2012-2016 voor het schooljaar 2017-2018	Wat zal er gerealiseerd zijn na afloop van deze activiteit?
Er staat een nieuwe RIE gepland	Na afname van de RIE zal een 'Plan van aanpak' worden opgesteld.

7. MIDDELEN MR

De MR heeft kennis genomen van artikel H3 van de CAO-PO. De PMR wil als volgt met deze aangeboden middelen omgaan:

1. Voor het verrichten van de werkzaamheden van de PMR zijn op schoolniveau afspraken gemaakt in de normjaartaak die voldoende zijn voor de hoeveelheid werkzaamheden.
2. De faciliteiten in geld die de school beschikbaar stelt voor de MR worden jaarlijks begroot in overleg met de directie.

Alle overige faciliteiten zoals genoemd in de CAO zullen onverkort door de school worden toegekend.

8. BENUTTE ONDERWIJSTIJD PER GROEP

In onderstaand overzicht is zichtbaar wat de benutte onderwijstijd is geweest de afgelopen schooljaren en wat de geplande onderwijstijd is voor de groepen dit schooljaar.

NB: De minimale onderwijstijd voor de bovenbouw dient, op grond van KOE-afspraken, elk jaar 980 lesuren te zijn.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V
1	Urenberekening per jaargroep																					
2	cohort	gr. 8 in 11-12	gr. 8 in 12-13	gr. 8 in 13-14	gr. 8 in 14-15	gr. 8 in 15-16	gr. 8 in 16-17	gr. 8 in 17-18	gr. 8 in 18-19	gr. 8 in 19-20	gr. 8 in 20-21	gr. 8 in 21-22	gr. 8 in 22-23	Gr. 8 in 23-24	Gr. 8 in 24-25	Gr. 8 in 25-26	Gr. 8 in 26-27	Gr. 8 in 27-28	Gr. 8 in 28-29	Gr. 8 in 29-30	Gr. 8 in 30-31	
3	04-05	1026,3																				
4	05-06	1026,3	937,75																			
5	06-07	1026,3	937,75	937,75																		
6	07-08	1026,3	935,25	937,75	937,25																	
7	08-09	1026,3	935,25	935,25	937,75	937,75																
8	09-10	1026,3	1026,3	935,25	935,25	937,75	937,75															
9	10-11	1002,3	1002,3	1002,3	962	962	904,5	904,5														
10	11-12	1008	1008	1008	1008	980	980	910	910													
11	12-13		990	990	990	990	965	965	920	920												
12	13-14			980	980	980	980	980	980	920	920											
13	14-15				980	980	980	980	980	980	920	920										
14	15-16					980	980	980	980	980	980	920	920									
15	16-17						976	976	976	976	976	976	921	921								
16	17-18							976	976	976	976	976	976	921	921	921						
17	18-19								976	976	976	976	976	921	921							
18	19-20																					
19	20-21																					
20	21-22																					
21	22-23																					
22	23-24																					
23	24-25																					
24	25-26																					
25	26-27																					
26	27-28																					
27	28-29																					
28	29-30																					
29	30-31																					
30	 totaal	8167,8	7892,5	7846,3	7790,3	7747,5	7703,3	7671,5	6722	5752	4772	3792	2817	1842	921	0	0	0	0	0	0	0
31	zijn er voldoende uren in de onderbouw?																					
32	minimum norm	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520	3520
33	werkelijk aantal uren	4195,00	3866,00	3866,00	3832,25	3817,50	3787,25	3759,50	3740,00	3600,00	3296,00	3292,00	2817,00	1842,00	921,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
34	verschil (moet positief zijn)	595,00	346,00	346,00	312,25	297,50	267,25	239,50	270,00	280,00	276,00	272,00	703,00	1673,00	2599,00	3520,00	3520,00	3520,00	3520,00	3520,00	3520,00	3520,00
35	zijn er voldoende uren in de bovenbouw?																					
36	minimum norm	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760	3760
37	werkelijk aantal uren	4042,75	4026,50	3919,25	3953,00	3920,00	3916,00	3915,00	3922,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00	3925,00
38	verschil (moet positief zijn)	302,75	266,50	220,25	199,00	170,00	156,00	152,00	162,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00
39	zijn er voldoende uren in totaal?																					
40	minimum norm	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520	7520
41	werkelijk aantal uren	8167,75	7892,50	7846,25	7740,25	7747,50	7702,25	7671,50	6722,00	5752,00	4772,00	3792,00	2817,00	1842,00	921,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	verschil (moet positief zijn)	647,75	372,50	326,25	220,25	227,50	182,25	151,50	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00	792,00
43																						

9. VERDELING VAN DE UREN PER VAKGEBIED PER GROEP

In onderstaand overzicht is zichtbaar wat de afspraken zijn die binnen de school gemaakt zijn m.b.t. de urenverdeling per vakgebied en per groep. Dit overzicht is uitgangspunt voor het jaarlijks te maken lesrooster per groep. Op grond van groepspecifieke aandachtspunten kan er, in overleg met directie en IB-ers beredeneerd afgeweken worden van deze normafspraken.

	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
	B	C, D	D,E,F	F,G,H	H,I,J	K,L
<i>rekenen</i>	275	300	5 uur	5 uur	5 uur	5 uur
<i>Taal</i>	130	165	3uur	3uur	3uur	3uur
<i>lezen (technisch en begrijpend)</i>	375	450	5uur 20	5uur 20	5uur 20	5uur 20
<i>spelling</i>	-	--	2uur 15	2uur 15	2uur 15	2uur 15
<i>schrijven</i>	15*	60	45 min	30 min	20 min	20 min
<i>levensbeschouwing</i>	30	30*	25 min	25 min	25 min	25 min
<i>verkeer</i>	20	30	30 min	30 min	30 min	30 min
<i>aardrijkskunde</i>	30	-	30 min	45 min	45 min	45 min
<i>geschiedenis</i>	-	-	30 min	45 min	45 min	45 min
<i>biologie</i>	25	15	30 min	25 min	30 min	30 min
<i>Informatie verwerking/zelfst. Werken/klokkijken</i>	20	15	50 min	50 min	30 min	30 min
<i>engels</i>	-	-	-	-	30 min	30 min
<i>handvaardigheid</i>	60	60	1 uur	50 min	50 min	50 min
<i>tekenen</i>	30		30 min	30 min	25 min	25 min
<i>muziek</i>	25	25 *	25 min	25 min	25 min	25 min
<i>lichamelijke opvoeding (1.30)</i>	90	110	1uur 50	1uur 50	1uur 50	1 uur 50
<i>spelen (extra)</i>	120	45	30 min	30 min	30 min	30 min
<i>sociale vaardigheid</i>	30	30	25 min	25 min	25 min	25 min
<i>Eten, en voorlezen</i>	135	60	1 uur	1 uur	1 uur	1 uur

Weergegeven in minuten

Groep C; levensbeschouwing en muziek afwisselend.

	A groep 1/2
Rekenen: ook tijdens Schatkist, inloop, fruit eten en dagafsluiting	240
Taal: Schatkist, Fonemisch Bewustzijn, Met woorden in de Weer, ontwikkelingsmateriaal	255
Sociale Vaardigheden: Tijdens Schatkist, inloop, spelen en dagafsluiting	60
Tekenen	40
Handvaardigheid	40
Vorbereidend Schrijven: tijdens inloop en spel	30
Levensbeschouwing: tijdens dagafsluiting	30
Muziek: extra tijdens dagafsluiting	40
Lichamelijke opvoeding	110
Grote motoriek: MRT en buitenspelen	120
Ontwikkelingsgericht spelen en werken	420
Wereldoriëntatie: Koekeloere, Schatkist, koken en dagafsluiting.	70
Eten	60
Totaal:	1515

* *Totaal wel een uur; zit in methode 'Veilig stap voor Stap'.*

- De onderbouwgroepen gaan in de pauze naar de gym.

10. VASTSTELLING SCHOOLJAARPLAN 2017-2018

Dit schooljaarplan heeft de **instemming** van de Medezeggenschapsraad.

namens het ouderdeel van de medezeggenschapsraad Ariënschool :

functie (in de MR): Sandy Peters (lid oudergeleding)

Voor akkoord: Enschede, 25 september 2017   (datum)

.....

(handtekening)

namens het personeelsdeel van de medezeggenschapsraad Ariënschool :

functie (in de MR): Chantal Barkel (lid)

Voor akkoord: Enschede, 25 september 2017   (datum)

.....

(handtekening)

Dit schooljaarplan is **vastgesteld door het bestuur** van de Stichting Katholiek Onderwijs
Enschede,

Voor akkoord: Enschede, ...

.....

(handtekening alg. directeur)

BIJLAGEN

Bijlage 1: formatie-overzicht

Formatiemodel St. KOE schooljaar 2017-2018

15MK
Ariëns

	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019
Leerlingen 4 t/m 7 jaar					
Leerlingen 8 jaar en ouder					
Totaal leerlingen	186	185	180	175	170
Normgroepen	14	14			

GGL 1-10-2016	42,90
GPL St. KOE	63.956

Budgetten

In EURO

In gem.
FTE

Personele Bekostiging (na aftrek 7% BAPO/ziekte)	1.249.187	
P&A (CAO impuls + behoud ID-baan)	18.870	
Materiële Instandhouding schoonmaak	0	
Arrangementen commissie zorg (oude LGF)	0	
Loonkostensubsidie OOP	10.000	
Impulsgebieden (na herverdeling)	0	
Bijdrage Gemeente E'de ID-banen (na herverdeling)	5.000	
Bijdrage SWV zorgmiddelen	184.000	
POG en SOVA	52.620	
Bestuurscompensaties (PGMR wtf 0,0362 Haarman)	0	
Extra formatiebatens (uit afspraken en besluiten)	0	
Totaal baten	1.519.677	
verrekening directies en LB-ers en GPL	7.174	
<u>Totaal begrote salariskosten</u>	1.534.765	
extra inzet eigen middelen (uit afspraken en besluiten)	0	
Resultaat formatie 2017-2018	-7.914	-0,1237

Bijlage 2: schoolbegroting 2017

Bij het maken van begrotingen werken we binnen de KOE op kalenderjaar. De inkomsten komen voor een deel op basis van kalenderjaar en deel op basis van schooljaar tot stand. Dit betekent dat we voor een deel onze inkomsten moeten schatten. Echter het voeren van een eenduidige begroting op (kalender)jaarbasis maakt het ons mogelijk om begroting en realiteit goed te kunnen volgen. Hieronder de schoolbegroting van het kalenderjaar 2017. De begroting over 2018 is begin 2018 inzichtelijk voor de MR.

Materiële Begroting Ariëns	2017	2016
831110 Normvergoeding personeel OCW p&a	-27.907	-29.673
831150 Normvergoeding materieel OCW	-130.188	-127.610
831300 Rijksbijdragen SWV	-	-
835100 Verhuur onroerende zaken	-	-
835600 Overige baten	-	-
855000 Rente en kosten bank	100	100
Materiële baten 2017	-157.995	-157.183
441231 Scholing	10.000	10.000
441232 Personeels- en Arbeidsmarktbeleid	6.500	6.500
442362 Afschr.kn. schoolmeubilair nieuw	600	603
442372 Afschr.kn. ict/apparatuur nieuw	7.591	7.652
442392 Afschr.kn. ict nieuw	11.828	9.724
442582 Afschr.kn. leer- en hulpmiddelen nieuw	6.745	8.596
443100 Huurkosten	-	-
443300 Dagelijks onderhoud	2.000	2.000
443310 Tuinonderhoud	-	-
443400 Electra	7.500	8.500
443410 Gas	9.500	13.000
443420 Water	500	1.200
443500 Schoonmaakbedrijf	20.400	20.000
443520 Schoonmaakartikelen	1.000	500
443600 Heffingen gemeentes	750	750
443610 Heffingen waterschap	1.300	1.300
443800 Overige huisvestingslasten	1.300	1.250
444110 Kantoorbenodigdheden	-	-
444125 Telefoonkosten	3.000	3.000
444126 Portokosten	200	500
444127 CAI/kabeltelevisie	1.000	1.000
444150 Overige beheerslasten	500	500
444200 Inventaris en apparatuur	500	500
444250 ICT-verbruikskosten	6.500	7.000
444255 ICT-licenties	8.000	10.000
444410 Representatiekosten	1.500	1.500
444420 Schoolse activiteiten	500	500

444430 Buitenschoolse activiteiten	3.500	3.500
444450 Verzekeringen	300	300
444460 Abonnementen	2.500	1.500
444470 Medezeggenschapsraad	200	200
444480 GMR	-	1.680
444490 Ouderraad	-	-
444500 Verbruiksmateriaal onderwijs	21.000	21.000
444510 Kopieerkosten	13.000	13.000
Materiële lasten 2017	149.714	157.255
Materieel exploitatieresultaat	8.281	-72